

Internet teeb õpilasest õpetaja

Õpilasvabriku koolilastest töölisel varustavad eakaaslasti õppematerjaliga

Mihkel Pilt

mihkel@miksike.com

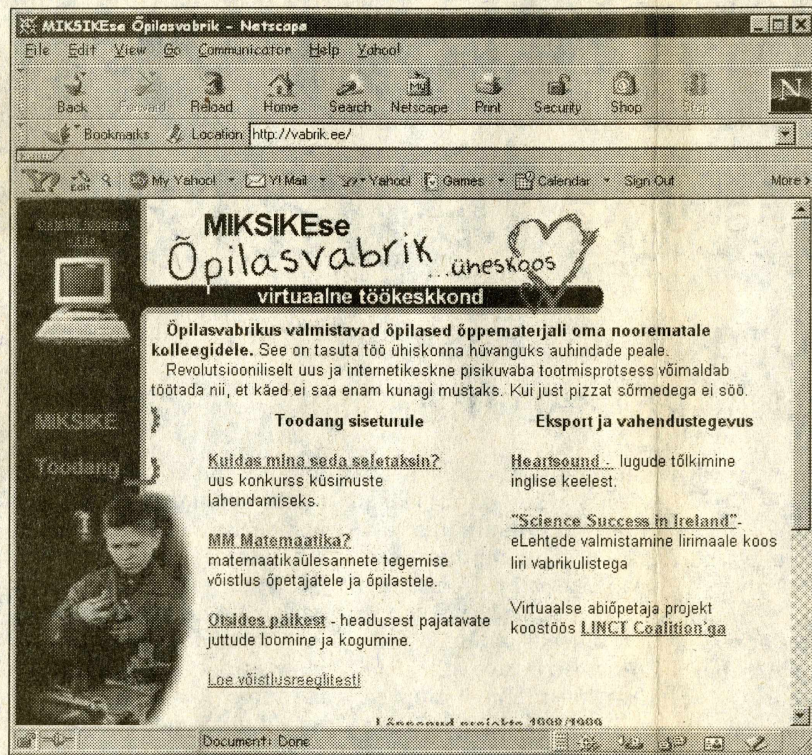
Õppekeskkonna MIKSIKE õpilasvabrikus (<http://vabrik.ee>) valmistavad kooliõpilased õppematerjali oma noorematele kolleegidele.

Praegu võib juba öelda, et internet on Eesti koolides muutunud eksootikast õppevahendiks. Seda kinnitab kasvõi õppekeskkonna MIKSIKE (<http://www.miksike.ee>) külastatavuse viiekordne kasv käesoleval aastal ning uute teenuste aktiivne kasutamine.

Õpetaja ei ole enam klassis ainuke informatsiooni- allikas, kes peab kõike teadma ja olema kõigist targem. Õpetaja on selleks, et hoida meeskond tervikuna ja vastutada tegevuse eest. Tema autoriteet sõltub sellest, kuidas on organiseeritud töö klassis ja jagatud ülesanded õpilaste vahel ning kuidas ta oma elukogemusele ja haritusele toetudes suudab aidata lahendada õpilaste vahel tekkinud probleeme.

Selle asemel et näpuga raamatus rida ajada ning töövihikus lünki täita, võimaldab infotehnoloogia õpilasel luua oma töövihikuid ja raamatuid ning avastada maailma just sellisena, nagu see talle kõige omasem on. Õppimine on looming, oma arusaama loomine maailmas toimuvast.

Õppimine on seda tüüpi looming, millega kaasnevad

ka kohustused. On hea, kui me kõik oleme erinevad, kuid õpilastele endile on vaja, et nad oleksid omaealistega enam-vähem samal arenguastmel. Ka tulevikus jääb kooli väljend "sa pead selle ära õppima" ning õpetajale jääb vabadus seda väljendit vajaduse järgi kasutada. Kuid on veel stiimul, mis paneb õpilasi vahepeal igavat maailmaavastamise protsessi tõsisemalt võtma. See on võimalus vastutada, muuta maailma ning aidata teisi.

MIKSIKE õpilasvabriku kodulehel on kirjas, et õpi-

lasvabrikus valmistavad õpilased õppematerjali oma noorematele kolleegidele. See on tasuta töö ühiskonna hüvanguks, mille eest saavad tublimad auhinna. Revolutsiooniliselt uus ja internetikeskne tootmine võimaldab töötada nii, et käed ei saa enam kunagi mustaks. Kui just pitsat sõrmedega ei söö.

Mis õpilasvabrikus täpselt toimub? Praegu on käsil kolm võistlust.

"Kuidas mina seda seletaksin..." ([kurss.htm on küsimustele vastuste leidmise võistlus. Keegi ei vaidle vastu, et iga sugune teadus algab headest küsimustest, oskusest probleeme püstitada ja lahendada.](http://vabrik.ee/loodusõpetus/kon-</p></div><div data-bbox=)

Eelmisel õppeaastal said õpilased osaleda teadusküsimuste esitamise ja lahendamise võistlusel "Teadus algab küsimisest". Vastuseta jäänud heade küsimuste lahendamiseks on sügisest välja kuulutatud teadusküsimuste lahendamise võistlus. Õpilaste ülesanne on koostada uurimistöö mõne küsi-

muse selgitamiseks. Miks ööd on pimedad? Miks on rohi roheline? Miks küünal puhudes ära kustub? Miks saab uisutada ainult jää peal, aga sama sileda kivi peal ei saa? Küsimusi on palju.

"Miks mitte matemaatika..." on õpilastele ja õpetajatele mõeldud ülesannete koostamise võistlus. Kindlasti saab matemaatika õppimiseks kontrolltöö lahendamise asemel ülesandeid ise koostada. Ülesannete koostaja peab ka vastuseid teadma ja olema kindel, et ülesanne on lahendatav. Aadressil <http://vabrik.ee/mmmatemaatika.htm> saab kõigest täpsemalt lugeda.

"Otsides päikest" (<http://vabrik.ee/paike.htm>) on headusest pajatavate jutukeste võistlus kõigile soovijatele. Selle võistlusega kogume kilde headusest, et neid jätkuks igaks päevaks aastas.

Jutukesi võib välja mõelda ise või otsida juturaamatutest vastavaid katkendeid. Märksõnad, millest kirjutada, võiksid olla usaldus, armastus, suuremeelsus. Tänapäeva autorite teostest katkendeid valides peaks arvestama ka autoriõigustega. Kuigi laste saadetud lõigud on illustreeritud iseloomuga ning vaevalt kunagi mõne raamatu läbimüüki ohustama hakkavad, on siiski hea, kui küsitakse enne autoritelt luba. Eks autoritelt loa

väljakauplemine ole ka üks õppeprotsessi osa.

Need kolm projekti on liigitatud õpilasvabrikus kategooriasse "Toodang siseturule". MIKSIKE vabrikus on ka sektsioon "Eksport ja vahendustegevus", kus toimuvad keeleõppe projektid. Näitena võib tuua koostöö projektiga Heartsound, kus koolid vahendavad ingliskeelseid jutte eesti ja vene keelde. Märjamaa õpilaste koostatud lehtedelt, mis asuvad aadressil <http://vabrik.ee/tsehh/hearteesti3>, saab asjast lähemat aimu.

Õpilasvabrik rõhub õpilaste aktiivsusele ning suhtleb nendega kui autoritega. Kui ütleme, et võim õpilasvabrikus kuulub vabrikulistele kätte, siis eeldame, et nende hulka kuuluvad õpilaste kõrval kindlasti ka õpetajad ja lapsevanemad. Haridus kui looming on kollektiivne protsess.

Õpilasvabriku toodang pannakse autori nimega varustatult välja internetti tasuta kasutamiseks. Juhul kui MIKSIKE õppekeskkonda ei laeku ühtegi tööd, mida saaks panna põhimaterjalide hulka, kuid mis on aidanud õpilasi edasi arenda matemaatikas, emakeeles või mõnes muus aines, on õpilasvabrik oma ülesande kuhjaga täitnud.

**Õpilasvabrikus
<http://vabrik.ee> valmistavad
kooliõpilased tasuta
õppematerjali oma
noorematele kolleegidele.**